

Történelmi sodrásban - Áder világos üzenete

2012 július 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

A Fidesz–KDNP-frakció a második Orbán-kabinet hiperaktív kormányzati cselekvéseinek biztosítására és kiszolgálására alapvetően három jogtechnikai megoldást alkalmazott az elmúlt két évben a parlamentben.

Ezek az egyéni indítvány alkalmazása kormány-elterjesztés helyett („frakciókormányzás”), az Alkotmányba

emelés, valamint a zárószavazás előtti módosító indítványok általi tartalmi változtatások voltak.

Az első azért alkalmazták a kormánypártok, hogy a kormányra háruló hosszas érdekegyeztetési kötelezettséget lerövidítsék és egyben megkerüljék azáltal, hogy az egyéni beadványok esetén nincs a képviselőnek ilyen kötelezettsége. A másodikat, az Alkotmányba emelést rendre olyan esetben alkalmazta a kétharmados törvényhozás, amikor a kormány jogalkotási akarata elakadt volna az Alkotmánybíróság hálójában.

Mivel a társas testület magát az Alkotmány szövegét nem értelmezheti és így alkotmányellenességet sem állapíthat meg erre vonatkozóan, ezért a Fidesz–KDNP azonnal az Alkotmányba szavazta azon javaslatokat, amelyek egyébként épp alkotmányosan okoztak (volna) aggályokat.

A harmadik technika a zárószavazás előtti tartalmi módosítások rendszeressé válása volt. Vagyis az a – a jogalkotás szellemével ellentétes – joggyakorlat vált általánossá, hogy az utolsó pillanatban, az általános és részletes viták eredményét, az egységes javaslatot semmibe véve tartalmilag formálják át a törvényt, miközben már csak koherenciázavar esetén szabadna azon módosítani.

Mindhárom jogtechnikai megoldás jelentősen kikezdte a jogalkotás biztonságát, és jelentős eljárásbeli zavarokhoz vezetett. Az első technika a társadalmi párbeszéd kereteit üresítette ki a kormány és az érdekképviselők között, a második az Alaptörvény textusát zavarta össze alkotmánytani szempontból, azáltal, hogy olyan szövegrészek és szabályozások is be lettek emelve az új Alkotmányba, amelyeknek semmi keresnivalójuk nincs rendszertani szempontból egy alaphatározat szövegében.

A harmadik, a zárószavazás előtti módosítás felhasználása tartalmi módosításra, netán a normaszöveg teljes kicserélésére, pedig egyenesen jogellenes jogalkotáshoz vezetett, amelyre nem egy esetben hívtuk fel a hasábkon a figyelmet, és állapította meg ezt határozatában az Alkotmánybíróság is az egyházügyi törvény kapcsán.

Sajnos a jogrendszer és magát a parlamenti munkarendet is elbizonytalanító megoldásoknak az elnöksége kezdetén Kötcsén a Fidesz–KDNP-frakcióval lecsót kóstolató Schmitt Pál nem mondott ellent. Miközben sorra hozta az AB az általa aláírt törvények kapcsán az alkotmányellenességet kimondó határozatokat, Schmitt alkotmányügyi funkciójára fittyet hányva, sorra írta alá az alkotmányellenes törvényeket.

Az elmúlt két hétben a Köztársasági Elnöki Hivatal és az elnöki intézmény renoméja helyre állt az új elnök révén. Áder János világossá tette, hogy a pártpretorianizmussal joggal vádolt Schmitt-id?szak vazallusi magatartását nem követi, s mindössze két hét alatt három törvényt küldött vissza az ?t megválasztó Országgy?lésnek.

Áder János el?ször a médiatörvény módosítása esetében fogalmazott meg eljárási és formai kifogásokat. Majd ezt követ?en már egyszerre két törvényt küldött vissza a T. Háznak megfontolásra. Álláspontja szerint a kisajátításról szóló törvény módosítását az országgy?lés a házszabályba és a jogalkotási törvénybe ütköz? módon fogadta el, a sportcélú ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezésér?l szóló jogszabály pedig olyan súlyos koherenzavarban szenved, amelyet csak újbóli megtárgyalásával lehet orvosolni.

Mindkét eljárásjogi eset a zárószavazás el?tti módosítás káros jogtechnikáját bírálja, a harmadik pedig a jogi kapkodást, és silány min?ség? jogalkotást utasítja vissza.

Áder ezzel világosan lezárt egy bírálható jogalkotási id?szakot, állította vissza a köztársasági elnök tekintélyét, s az elnök alkotmány?ri funkcióját.

Üzenete egyértelm?: vége a jogtechnikai trükközéseknek, vége a silány min?ség? jogalkotásnak a nagy sietségre való hivatkozással. Korábban már maga a házelnök, Kövér László is jelezte, hogy szükség lenne a T. Ház békésebb és megfontoltabb jogalkotására, azonban sem a kormány sem a frakció nem vett vissza hiperaktivizmusából, pedig gyakran már maguk a Fidesz–KDNP-s képvisel?k sem tudták, hogy mire is szavaznak.

Most azonban mindenki szinte fellélegezve fogadta az új köztársasági elnök törvényvisszaküldéseit. Mintha mindenki azt sóhajtott volna: végre vége a hajszának, s kifújta volna magát. El?ször a Fidesz új frakcióvezet?je, Rogán Antal, majd a közigazgatási és igazságügy miniszter, miniszterelnök-helyettes Navracsics Tibor nyilatkozott pozitívan Áder magatartásáról. Rogán a köztársasági elnök által kifogásolt zárószavazás el?tti módosító indítványok kapcsán jelezte: „ha egy törvényjavaslatot az utolsó pillanatban kell módosítani, az arra utal, hogy a jogszabály el?készítésével, egyeztetésével valamilyen probléma adódott”.

Ezt mondta május 11-én, a kormánypártok frakcióülése után a Fidesz új frakcióvezet?je. Ami egyben azt jelenti, hogy Rogán Antal is változtatni akar a jogalkotási trükközés eddigi irányvonalán. Ennek deklarálása a részér?l mindenképp öröndetes, ugyanis Rogán korábban élen járt a törvények szövegének zárószavazás el?tti módosítással történ? megváltoztatásában.

2010-t?l a Fidesz frakcióvezet?je összesen 33 javaslatot jegyzett, s ebb?l 11 esetben, vagyis javaslatainak egyharmadában zárószavazás el?tti módosítás érkezett a javaslatához, s tíz esetben át is írta Rogán javaslatát, amelyeknek többségét nem más, mint maga Rogán Antal nyújtotta be. A maga és a mások által jegyzett törvényekhez együttesen, a zárószavazást most nagyon helyesen jogalkotási hiányosságnak tartó frakcióvezet?je, összesen 35 esetben nyújtott be korábban.

Öröndetes, hogy míg tavaly a költségvetési vita során a több mint száz esetben alkalmazott zárószavazást bíráló ellenzékieket most nem leteremtette a Fidesz frakcióvezet?je, hanem azt ígérte az egész T. Háznak, hogy e trükközés megsz?nik – „olyan ritka lesz, mint a fehér holló”.

Áder János két utóbbi visszaküldött javaslata kapcsán Navracsics Tibor is megszólalt. Egy rádióinterjúban azt mondta, politikusként nem kommentálhatja a köztársasági elnök megnyilvánulásait, ugyanakkor mint igazságügyi miniszter örül annak, „ha jogszabályok betartatásáról van szó, és hogy ha olyan lépések történnek, amelyek er?sítik a jogbiztonságot Magyarországon”.

Áder János bizony nagy szolgálatot tesz a magyar jogbiztonságnak s a köztársasági elnöki méltóság helyreállításának. Egyben egyenes cáfolatát annak a szocialista és ökoliberális állításnak, hogy konzervatív Fidesz-párti politikus nem lehet más csak vazallusa a miniszterelnöknek, épít?je egy új autoriter, netán diktatórikus rezsimnek.

Néhány hete a Tóth Gy. Lászlóval és Lentner Csabával megjelentetett új könyvünk?l (Kik támadják Magyarországot, és miért?) e hasábokon idéztem azon részt, amelyekben sorra vettem a legfontosabb tíz közjogi intézményt és megvizsgáltam alkotmányos m?ködésüket aszerint, hogy vazallus kiszolgálóivá váltak-e a kormánynak, vagy végzik alkotmányos intézményes m?ködésüket, netán a kormánynak, vagy a Fidesz–KDNP-s politikusoknak is ellentmondva – az állampolgárok védelmére.

A tíz intézményből kilenc esetében igazolom tételesem, hogy minden tekintetben a liberális demokráciák alkotmányos követelményei szerint végzik s végezték az elmúlt két évben munkájukat, s minden esetben az alkotmányosság védelmét tartották elsődlegesnek a vazallusi kormányzolgálat helyett, amelyért még konfliktusokat is vállaltak a kormánnyal és képviselőikkel.

Egy esetben voltam borúlátóbb, a köztársasági elnöki intézmény kapcsán. Mind az újonnan megjelent könyvben, mind e hasábjakon az elmúlt két év során a tisztség pártpolitikai gyarmatosítását láttam, s akkor is hangot adtam a nézeteimnek, amikor más élte, vagy legalábbis hallgatott azon joggyakorlatokról, amelyeket ma már az egész Fidesz együttesen vél hibásnak. Ugyanígy az elnöki intézmény alkotmányos funkciójának felcserélését a „törvényhozás motorjának” funkciójára is a parlamentáris kormányzati rendszer félreértelmezésének véltem.

Örömmel jelezhetem, hogy Áder János törvényhozásnak visszaküldött három törvénye, valamint a kormány és Fidesz-potentátok damaszkuszi úton való megfordulása a jogtechnikai trükközéseket illetően minden tekintetben a magyar demokrácia meglétét igazolja, s azt, hogy a köztársasági elnökségre ugyancsak minden tekintetben alkalmas elnök tölti be a „Magyarország első embere címet”. Olyan, akire tényleg büszkék lehetünk.

Néhány hete, Áder János elnökké választása előtt azt elemeztem, milyen elnök lesz Áder János. Akkor azt mondtam, hogy ha Áder – aki érti és tudja, mit jelent elnöknek lenni egy parlamentáris kormányzati rendszerben – a jogtudósok eddigi munkáját folytatja elnökelete alatt, s alkotmányos funkcióját erősíti, akkor nagy elnökként tarthatjuk majd számon is. Elnökségének mindössze egy hónapja alatt az új elnök a nagy államfők sorába lépett.

Zárug Péter Farkas
politológus

demokrata.hu

Ajánló